

**Performance Testing Project (PTP):
Uyghur Guidelines For Presentational Writing Skills
(Essay Writing)**

This level is characterized by the ability to write an essay on various subjects and to present information, opinions, concepts, and ideas to an audience of readers

Novice: the novice level is characterized by the ability to write isolated words and phrases.

Novice 1

- In this level students can write simple words and simple sentences in Uyghur. They can write short and simple compositions // essays about themselves, their family by using simple grammar. Students can also give simple written presentations based on the pictures using the simple vocabulary.
- Spelling of words that appear in such simple fixed expressions can be incorrect.
- Despite some systemic evidence, range of both morphological and syntactic structures is very restricted. Errors of structures are quite frequent (**Appendix 1**).

Some sentences from student's homework (without corrections)

سىز ئىندىيانغا ماشىنىدا بېرىڭ.
تۈنۈكۈن مەن بەك تېز يۈگۈردۈم.
مەن سۇ ئۇزۇشنى ياخشى كۆرمىەن.
مېنىڭ بوۋام ياپونىيەگە بارغان. مەن تېخى ياپونىيەگە بارمىغان.
سىز بالتمورغا بارغانمۇ؟ ئۇ يەر بەك چىرايلىق. ئۇ يەردە ياخشى چايخانا بار.

From student's homework (without corrections)

مېنىڭ ئىسمىم ئالبېكس. مەن ئىندىيانلىق. مېنىڭ ئاپام، دادام، سىڭلىم ۋە ئۇكام بار. دادام نېمىس تىلى ئوقۇتقۇچى. ئانام سېسترا. ئانام ھەپتەدە ئۈچ كۈن ئىشلايدۇ. سىڭلىم ۱۶ ياش. ئۇ مەكتەپتە ئوقۇيدۇ. ئۇكام ۸ ياش. ئۇ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى. مەن ۱۹۸۹-يىلى ۱۰ ئاينىڭ ۶-كۈنى تۇغۇلدۇم. مەن ۱۹ ياش. مېنىڭ بوۋام ۋە مومامۇ بار. ئۇلار بەك تېتىك. مېنىڭ بوۋام بەك كۆپ سۆزلەيدۇ. مومام كۆپ سۆزلىمايدۇ. مېنىڭ ئۇكام ئوماق. ئۇنىڭ كۆپ دوستۇملىرى بار. مەن ھازىر ئىندىيانا ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇيمەن. مەن ئۇيغۇرچە ۋە گېرېكچە ئۆگىنىمەن.

Novice 2

- The individual can write short sentences mostly without subordinate clauses on topics involving personal preferences, daily routine, and everyday routines.
- Range of both morphological and syntactic structures is narrow. There is some evidence of controlling such structures but with many error types (**Appendix 1**).
- Range of vocabulary is limited to the following high frequency words; basic objects, number and common verbs and adjectives.
- Most sentences are not appropriately linked together and little evidence of coherence among sentences is found.
- Some errors in spelling and punctuation are found.

Some samples from student's homework (**without corrections**)

ساز خوتەنگە بارغانمۇ؟ ياق، مەن خوتەنگە بارمىغان.
مەن كۈن بويى ھەرىلەر يېزىمەن.
مېنىڭ كوكا كولا تۇڭدى. مەن كوكا كولا تۇڭەتتىم.

- بۇ ئەتراپتا ياخشى رېستوران بارمۇ؟
- ھەئە، كۆپ، سىزگە قانداق رېستوران لازىم؟
- مەن غەرىجە تاماقلارغا ئامراق.
- ھە، يولدىن ئۆتۈڭ، كېيىن ئوڭغا بۇرۇلۇڭ. تۆت كوچىغا مېڭىڭ. شۇ يەردە ياخشى بىر رېستوران بار.
ئۇلارنىڭ غەرىجە تاماقلرى كۆپ.

بۈگۈن ھاۋا ئىنتايىن ياخشى. ھەم سوغۇق ئەمەس، ھەم ئىسسىق ئەمەس. مەن بۇنداق ھاۋانى ياخشى كۆرىمەن. بۈگۈن مەن دوستلىرىم بىلەن كىنوغا بارماقچىمەن. ئەتە مېنىڭ دادام ئۇ دوستى بىلەن بلومىنگتونغا كېلىدۇ. بىز بىللە تاماق يەيمىز. دادام ھازىر بەك ئالدىراش. ئۇ نېمىسچە دەرسلىك يازىدۇ. ئانام ئانچە ئالدىراش ئەمەس، لېكىن ئانام بلومىنگتونغا كەلمەيدۇ. ئۇ ئۆيدە ئىشلەيدۇ. مەن يازدا بوۋام بىلەن گرىتسىيەگە بارماقچىمەن. بوۋام گرىتسىيەنى ياخشى كۆرىدۇ.

Intermediate: the intermediate level is characterized by the writer's ability to produce short sentences which are loosely connected, and to address parts of the given topic without the substance of evidence.

Intermediate 1

- The individual is able to write short paragraphs on a familiar topic within his/her field of interest.
- Range of both morphological and syntactic structures is limited. The knowledge of time frames and aspects is emerging but not always with correct usage.
- There is some evidence of controlling such structures but with some error types in noun cases, vowel harmony, and other phonetically issues.

Some samples from students writing journals (without corrections)

مەن ئۇيغۇرچە ئۆگەنمەن، چۈنكى شىنجاڭغا بارماقچىمەن. مەن يازدا جۇڭگوغا باردىم. بەك ياخشى. مەن ئۇيغۇرلار ياخشى كۆرىمەن. كۆپ ئۇيغۇر دوستىم بار. ئۇلار سودىگەر. بۈگۈن دەرسىم كۆپ ئەمەس. مەن بەدەن چېنىقىمەن. مەن پەي توپ ئوينىمەن. بۇ بەك قىزىق. مەنمۇ پۈتۈنلەي ئوينىمەن. مەن تاماق ئۆزەم قىلىمەن. تاماقخانا بەك قىممەت ۋە ياخشى ئەمەس. مەن ئۇيغۇر تامىقىغا ياخشى كۆرىمەن ۋە مېكسىكا تاماقلار ياخشى كۆرىمەن. ئامېرىكا كۆپ تاماقلار سالامەتلىك ئەمەس. مەن كۆپ مېۋا ۋە سەي يەيمەن. مەن ئۇيغۇر كاۋاپلار ۋە گۆشلۈك لەڭمەن ياخشى كۆرىمەن. قوي گۆش بەك تەملىك!

مەن ئىندىيانا ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئۇيغۇرچە دەرس ئۈچۈن كەلدىم. باشقا ئۇنىۋېرسىتېتتا ئۇيغۇرچە يوق مەنچە. نېمىشقا مەن ئۇيغۇرچە كېرەك؟ مەن جۇڭگوغا باردىم ۋە قەشقەرگە باردىم. قەشقەر بەك ياخشى، چىرايلىق ۋە ئۇيغۇر كۆپ. ۋىزا ئالسام، مەن سەككىزىنچى ئايدا يەنە بارىمەن. مەن ئۇرۇمچى، غۇلجا، تۇرپانگە بارىمەن. ئەلۋەتتە مەن مېنىڭ پۇلۇم بولسا بارىمەن. ھازىر مەندە پۇل يوق. مەن بېيجىڭغا بارىمەن. چۈنكى، ئۇرۇمچىگە بېيجىڭدىن ئايروپلان بار. مەن ئۇيغۇر تارىخ ۋە ئۆرپ-ئادەتلەر ياخشى كۆرىمەن، كۆپ ئۆگەنمەن. كىتابلار ئالىمەن. مېنىڭچە ئۇيغۇر تارىخى قىزىق.

(Appendix 1).

- Range of vocabulary remains at the moderate size and frequent lexical inappropriateness is found.
- Some basic connectives are used to link sentences into paragraphs. However, other cohesive devices such as pronominal substitutions and synonyms are not fully employed yet.

Intermediate 2

- The individual is able to write longer paragraphs on variety topics within his/her field of interest.
- Range of both morphological and syntactic structures is still limited. The knowledge of tense and aspect is still limited (**Appendix 1**).
- Range of vocabulary is large but not covered for low-frequency words. Vocabulary use is accurate for high frequency words.
- The writer is able to use appropriate cohesive devices to connect different sentences. However, the number of such devices is still limited.

Some samples from students writing journals (**without corrections**)

يېڭى مەۋسۇم باشلىدى. مەن ئازراق قورقتۇم. نېمىشقا؟ بىرىنچىدىن، تېخى كۆپ ساۋاقداشلارنى تونۇمايمەن. بىراق، مەن ئاستا-ئاستا يېڭى دوستلار دوستلاشمەن. ئىككىنچىدىن، ئەگەر مېنىڭ ئىمتىھان نومۇرۇم تۆۋەن بولسا، مەكتەپ ماڭا ئوقۇش مۇكاپات پۇلىنى بەرمەيدۇ. شۇڭا مەن تىرىشچان ئوقۇشۇم كېرەك.

بۈگۈن بەك ئالدىراش ئىدىم. دۈشەنبە كۈنلىرى ۋە چارشەنبە كۈنلىرى بەك ئالدىراش بولمەن، چۈنكى مەن ئۈچ دەرس ئاڭلايمەن. تەلىمىگە يارىشا مەن سائەت ۱۲ دىن سائەت ۲ يېرىمگىچە دەم ئالالايمەن. شۇ ۋاقىتتا چۈشلۈك تاماق يېگەچ كىتاب ئوقۇيمەن.

بۈگۈن دەرسىدىن كېيىن مەن كوللاچ مولغا باردىم. مەن كىيىم-كېچەكلەر ئالمىغان خېلى بولدى. بىراق، بۈگۈن كوللاچ مولدىن ئۈچ كۆڭلەك ئالدىم. ئۇلار ئانچە قىممەت ئەمەس. جەمىي ۴۵ دوللار بولدى.

مەن تۇرپاندا دوستۇم بىلەن سامسا يېگەن. ئاندىن مەن بېيجىڭدا ئۇيغۇر ئاشخانىنى تاپتىم. ئۇلار ئەتكەن سامسىلىرى ھەم ئەرزان، ھەم تەملىك. بىر سامسا پەقەت بىر كوي. مەن چۆچۈرنى بەك ياخشى كۆرىمەن. مېنىڭ دوستۇمنىڭ ئايالى مەن ئۈچۈن چۆچۈرە ئەتكەن. مەن شۇ ۋاقىتتا ئۈچ چىنە چۆچۈرە ئىچكەن. گەرچە داپانجى خۇيزۇ تامىقى بولسىمۇ، بىراق ئۇيغۇر دوستلىرىم شۇنى جىق يەيدۇ. مەنمۇ داپانجىنى بەك ياخشى كۆرىمەن.

Advanced: The advanced level is characterized by the individual's ability to write several well organized paragraphs on a wide range of topics.

Advanced 1

- The writer is able to give systematically developed paragraph with main points and relevant supporting details.
- Range of vocabulary is broad including some low-frequency words and one can frequently produce general vocabulary but at this level the speaker often fails to distinguish subtle differences among close synonyms and to provide appropriate collocations (**Appendix 1**).
- Knowledge of both formal and informal registers is almost complete. However, the speaker may miss cultural and local references.
- The speaker links utterances together using appropriate cohesive devices, and the number of such devices is large. However, overall speech is not entirely coherent.

Some samples from students writing journals (**without corrections**)

تۈنۈگۈن مېنىڭ ئۇيغۇر دوستۇم ماڭا ئېلخەت ئەۋەتتى. ئۇنىڭ ئىسمى ئالمىجان. ئۇ لۇكچۇنلۇق. مەن لۇكچۇنغا بارغاندا ئۇ بىلەن تۇرغان. ئالمىجان ئىنتايىن ياخشى. مەن شىنجاڭ ھەققىدە تەتقىق قىلغاچقا، ئۇ ماڭا چوڭ ياردەم بەرگەن. مەسىلەن، ئۇ دوستلىرىنى ماڭا تونۇشتۇرغان، ئۇيغۇرلارنىڭ ئۆرپ-ئادەتلىرى ھەققىدە چۈشەندۈرغان قاتارلىق. ئۇيغۇرلاردىن ئۆگىنىش، كىتابلاردىن ئۆگىنىشتىن ياخشىراق.

مەن بىرىنچى قېتىم جۇڭگوغا بارغاندا، ئەسلىدە جۇڭگودىن مەنۇن ئەمەس ئىدىم. مەن كىچىك ۋاقىتلىرىمدا كۆپ جۇڭگو كىنولىرىنى كۆرگەن. شۇ كىنودىكى مەنزىرىلەر ئىنتايىن چىرايلىق ئىدى. مەن ئايروپىلاندىن چۈشكەندىن كېيىن ئايروودروم ئەتراپىدا ھېچنېمە كۆرمىگەن. مەن مۇئەللىم ۋە ساۋاقداشلىرىم بىلەن ئايروودرومدىن مېھمانخانىغا بارغان. يولدا خېلى كۆپ ۋېلىسپىتتار بار، بىراق ماشىنىلار بەكمۇ ئاز ئىدى. بىنالار بەك كونا. شۇ جۇڭگو كىنودىكى جۇڭگوغا ئوخشىمىدى. ئاندىن مەن "گرېت ۋول"غا بېرىپ چىرايلىق مەنزىرىنى كۆرگەن. بۇ ئىشتىن كېيىن ئاستا-ئاستا جۇڭگو تۇرمۇشىغا ئادەتلەندىم. جۇڭگودا مەن ئۇيغۇرچە ئۆگىنىشنى باشلىدىم.

Advanced 2

- The writer is able to give well-structured essay of the given topic in detail.
- Range of both morphological and syntactic structure is extensive (**Appendix 1**).
- Range of vocabulary is broad including some low-frequency words and one can frequently produce general vocabulary but at this level the writer often fails to distinguish subtle differences among close synonyms and to provide appropriate collocations.
- Most of the sentences are well connected but some redundancy or repetition appears.

Examples from students writing journals (**without corrections**)

- يىلى مەن كالتەك توپ كوماندىسىغا كىرگەندە، بۇ كوماندىنىڭ كوماندىرى بىر ئاقسۇلۇق بالا ئىدى. ئۇنىڭ ئىسمى سادىر. چىرايى سۈرلۈك، كۈلمەيدىغان ئادەم بولسىمۇ، ئۇ بىر ئاق كۆڭۈلۈك ئادەم. (ئۇ ھازىر ئاقسۇدا ساقچىلىق قىلىدىكەن) سادىر كالتەك توپ ئويناش جەريانىدا مېنىڭ دوستۇم ئادىلنىڭ يېتەكلىگۈچىسى بولغانىكەن. سادىر كۆپ جەھەتلەردە ئادىلنى تەربىيەلەپتەن. مەسىلەن، ئادىل ئەستايىدىل بولمىسىمۇ، بەك قابىلىيەتلىك ئىكەن. سادىرنىڭ تەربىيەلىشى ئاستىدا، ئالىمجان خېلى تېزلا ئۆزگىرىپتۇ، مەشقىتە ئەستايىدىل بولۇپ، بەك ئوبدان ئەزا بولغان ئىكەن. ئادىل دادىسىدىن خەلقكە كۆڭۈل بۆلۈشنى، سادىردىن باشقىلارنىڭ ئورنىغا تۇرۇپ ئويلاشنى ئۆگىنىپ ئۇنىڭ كاللىسى ئېچىلغان ئىكەن.

سەككىزىنچى ئايدا مەۋسۈم باشلىغاچقا، مەن بالدۇرراق شىنجاڭدىن ئىندىئاناغا كەلدىم، لېكىن فىلىم قىلىۋاتقان ھەمراھىم (شېرىكىم) يەنە ئىككى - ئۈچ ھەپتە ئۈرۈمچىدە تۇردى. مەن كەتكەندىن كېيىن بىر ھەپتە ئۆتكەندە، بىر ئامېرىكىلىق مۇخ بىر ئۈرۈمچىگە بېرىپ، ھەمراھىم، كوماندىنىڭ تېرىپىر، ئەزالىرىنى زىيارەت قىلىپ، بىر ماقالە يېزىپتۇ. بۇ ئىشنى ئاڭلاپ بىردەم خوشال بولدىم، بىردەم ئەنسىز بولدىم. بىزگە نىسبەتەن بۇ ئىش ئالۋەتتە بەك پايدىلىق. لېكىن ئەگەر ھۆكۈمەت بۇ بالىلار نېمىسقا چەت ئەللىكلەر بىلەن شۇنچىلىك ئالاقە قىلىدۇ دەپ ئۇلارنى كۇمان قىلسا، بەلكىم خەتەر بولۇشى مۇمكىن.

Superior

- The writer is able to produce well-structured essay on a wide range of topics, and adequately address the given topics.
- Complete range of morphologic and syntactic structures is evident.
- Range of vocabulary is extensive as that of an educated native speaker. The choice of words and the collocational knowledge is accurate.
- The writer can produce cohesive sentences and paragraphs in the extended essay using a variety of appropriate cohesive devices. Unnecessary redundancy or repetition is not found.